

Startside>Familiereftlige forhold og arv>Underholdsbidrag

Den originale sprogudgave af denne side [de](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

tysk

Følgende sprog er allerede oversat.

Swipe to change

Underholdsbidrag

Tyskland

1 Hvad er den praktiske betydning af begreberne "underhold" og "underholdspligt"? Hvilke personer skal betale underholdsbidrag til en anden person?

børn kan have underholdspligt over for deres forældre

forældre kan have underholdspligt over for deres børn

ægtefæller kan have gensidig underholdspligt

børnebørn eller oldebørn kan have underholdspligt over for deres bedsteforældre eller oldeforældre

bedsteforældre eller oldeforældre kan have underholdspligt over for deres børnebørn eller oldebørn

forældre, der ikke er gift med hinanden, kan have gensidig underholdspligt

registrerede partnere kan have gensidig underholdspligt.

2 Indtil hvilken alder kan et barn modtage underholdsbidrag? Er der forskellige regler for underholdspligt overfor mindreårige og voksne?

Der er ingen aldersgrænse for børns underholdskrav: Der skal betales underholdsbidrag til børnene, så længe de er afhængige af det, medmindre denne økonomiske afhængighed er selvforskyldt. Når et barn har afsluttet sin uddannelse, forventes det imidlertid normalt, at det kan forsørge sig selv. I den tyske lovgivning om underholdsbidrag har mindreårige børn generelt forrang for voksne børn. Kravene til den underholdspligtige er strenge, og mindreårige har generelt forrang for børn, der er nået myndighedsalderen.

3 Skal jeg indgive min ansøgning om bidrag til en kompetent myndighed eller en retsinstans? Hvad er hovedpunkterne i proceduren?

For at få anerkendt en underholdspligt skal den bidragssøgende normalt henvende sig til en domstol, til børne- og ungdomsmyndigheden (*Jugendamt*) eller til en notar, således at der kan skabes et tvangsfuldbyrdsgrundlag (*vollstreckungsfähiger Titel*), som gør det muligt at tvangsinddrive et pengekrav.

Hvis kravet bestrides, skal det prøves i retten. Forpligtelsen til at opfylde et krav kan imidlertid anerkendes for en notar eller Jugendamt. Jugendamts beføjelser er mere begrænsede end notarens, idet Jugendamt kan fastslå en forpligtelse til at betale underholdsbidrag til et barn indtil det fyldte 21. år, eller en mors eller fars krav i anledning af barnets fødsel.

Twister om underholdskrav er familiereftlige sager og behandles ved domstolen for familiereftlige sager (*Familiengericht*). Proceduren er fastlagt i loven om procedurer i familiereftlige sager og i sager om frivillig retspleje (*Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit – FamFG*) og i den civile retsplejelov (*Zivilprozessordnung – ZPO*).

4 Kan der indgives ansøgning om underholdsbidrag på vegne af en slægtning (hvis ja, hvor tæt skal man være beslægtet) eller et barn?

Ifølge civillovbogens (*Bürgerliches Gesetzbuch – BGB*) § 1629, stk. 1, repræsenteres barnet af begge forældre, men en forælder kan repræsentere barnet alene, hvis han/hun har den fulde forældremyndighed, eller hvis han/hun har beføjelse til at træffe en beslutning alene i medfør af civillovbogens § 1628.

Hovedreglen er derfor, at forældrene kan gøre et krav gældende på vegne af barnet, hvis de er partsrepræsentanter for barnet. I henhold til civillovbogens § 1629, stk. 2, første punktum, har hverken faderen eller moderen tilladelse til at repræsentere barnet i de tilfælde, hvor det i medfør af civillovbogens § 1795 ikke er tilladt en værge at repræsentere barnet som følge af en interessekonflikt. Dette er bl.a. tilfældet, hvis det drejer sig om en juridisk tvist mellem barnet og en af forældrenes ægtefælle. I disse situationer skal der udpeges en person, som kaldes en "ekstra omsorgsperson" (*Ergänzungspfleger*), og som skal fungere som barnets repræsentant og gøre kravet gældende på barnets vegne. Underholdskrav er en undtagelse til hovedreglen. I henhold til civillovbogens § 1629, stk. 2, andet punktum, kan den forælder, der har barnet i sin varetægt, indgive et krav om underhold vedrørende barnet til den anden forælder, hvis forældrene har fælles forældremyndighed. Civillovbogens § 1629, stk. 3, indeholder en undtagelse til denne bestemmelse, som finder anvendelse på de tilfælde, hvor barnets forældre er gift med hinanden, men ikke har samme bopæl, eller hvor der verserer en ægteskabssag mellem dem. I disse tilfælde har den ene forælder kun tilladelse til at gøre barnets underholdskrav gældende over for den anden forælder i sit eget navn. Formålet med dette er at undgå, at barnet bliver part i forældrenes skilsmisssag.

5 Hvis jeg ønsker at indbringe sagen for retten, hvordan finder jeg så ud af, hvilken ret der er kompetent?

Familiedomstolene (*Familiengerichte*), der er afdelinger under lokaldomstolene (*Amtsgerichte*), har kompetencen til at behandle sager om underholdsbidrag. Det fastslås i § 232 i loven om procedurer i familiereftlige sager og i sager om frivillig retspleje, hvilken domstol der har den stedlige kompetence.

Under behandlingen af en ægteskabssag er domstolen med den stedlige kompetence som hovedregel den domstol, der er eller var førstinstansretten i skilsmisssagen. I andre tilfælde har den sagsøgte hjemting ofte den stedlige kompetence. Situationen er en anden, når det drejer sig om sager, der vedrører underholdspligten over for en mindreårig eller over for et barn, der behandles som en mindreårig. I disse tilfælde er den kompetente domstol barnets hjemting eller hjemtinget for den forælder, der har beføjelse til at handle på vegne af barnet. Dette gælder imidlertid ikke, hvis barnet eller en af forældrene normalt bor i udlandet.

Barnet kan, hvis det gør krav om opfyldelse af underholdspligten gældende over for begge forældre, også anlægge sagen ved den domstol, der ville have kompetence til at behandle et krav mod blot den ene af forældrene.

6 Er det nødvendigt for mig som ansøger at benytte en mellemmand for at bringe sagen for retten (f.eks. en advokat, en central eller lokal myndighed etc.) Hvilke procedurer gælder, hvis dette ikke er tilfældet?

I princippet skal parterne være repræsenteret ved en advokat i sager om underholdsbidrag ved retten. Det er dog ikke nødvendigt at være repræsenteret ved en advokat i forbindelse med begæringer om foreløbig kendelse (*einstweilige Anordnung*). Det er heller ikke nødvendigt for et barn at have en advokat, hvis Jugendamt yder bistand og repræsenterer barnet med henblik på at gøre et underholdskrav gældende.

7 Skal jeg betale et gebyr for at indbringe sagen for retten? Hvis ja, hvor højt må det antages at være? Hvis mine økonomiske midler er utilstrækkelige, kan jeg så få bevilget retshjælp til at dække sagens omkostninger?

Der skal betales sagsomkostninger (retsgebyrer og udgifter) i sager om underholdskrav, som behandles ved retten. Retsgebyret (der svarer til tre gange rettens grundgebyr) skal betales til domstolen ved indgivelse af begæringen. Gebyrets størrelse afhænger af sagens værdi (*Verfahrenswert*). Advokaternes honorar afhænger også af sagens værdi. Sagens værdi er i sager om underholdskrav den samlede værdi af de første 12 måneders underholdsbidrag efter indgivelsen af begæringen, men må ikke overstige værdien af det samlede underholdskrav. Eventuelle beløb, der allerede skulle have været betalt i form af underholdsbidrag, lægges oveni ved indgivelse af begæringen.

Eksempel:

Den juridiske repræsentant for en 10-årig dreng fremsætter et krav om normalbidrag (der på nuværende tidspunkt er 364 EUR pr. måned), dvs. sagens værdi beløber sig til 4 368 EUR. I dette tilfælde er retsgebyret til dækning af sagens omkostninger 339 EUR (113 EUR x 3). En arkitekts kone begærer separation og underhold i form af sygesikringsbidrag på 1 900 EUR pr. måned, så sagens værdi beløber sig her til 22 800 EUR. Retsgebyret udgør 933 EUR (311 EUR x 3). Som det fremgår, varierer afgiftens størrelse, og der kan således ikke siges noget generelt. Til retsgebyrerne skal der også lægges et eventuelt advokatsalær. Gebyrerne fremgår af nedenstående tabel for sager med en værdi på højst 500 000 EUR:

Sagens værdi op til EUR ...	Gebyr EUR ...	Sagens værdi op til EUR ...	Gebyr EUR ...
300	25	40 000	398
600	35	45 000	427
900	45	50 000	456
1 200	55	65 000	556
1 500	65	80 000	656
2 000	73	95 000	756
2 500	81	110 000	856
3 000	89	125 000	956
3 500	97	140 000	1 056
4 000	105	155 000	1 156
4 500	113	170 000	1 256
5 000	121	185 000	1 356
6 000	136	200 000	1 456
7 000	151	230 000	1 606
8 000	166	260 000	1 756
9 000	181	290 000	1 906
10 000	196	320 000	2 056
13 000	219	350 000	2 206
16 000	242	380 000	2 356
19 000	265	410 000	2 506
22 000	288	440 000	2 656
25 000	311	470 000	2 806
30 000	340	500 000	2 956
35 000	369		

Den afgiftspligtige er i første omgang den, som retten i sin afgørelse pålægger afgifterne. I princippet er det den, der taber sagen.

En part, der på grund af sine personlige og økonomiske forhold ikke kan betale alle sagsomkostningerne, eller som kun kan betale dem i rater, kan ansøge om retshjælp (*Verfahrenskostenhilfe*), der kan hjælpe med at dække sagsomkostningerne i forbindelse med rettens behandling af underholdskravet. Der skal dog være tilstrækkelig udsigt til en vellykket udgang på den påtænkte retsforfølgelse eller det påtænkte forsvar, som ikke må hvile på et løst grundlag. Afhængig af den pågældende parts indkomst og formue kan der tildeles retshjælp til hel eller delvis dækning af retsgebyrerne og vedkommendes udgifter til advokatsalær.

8 Hvilken form for underholdsbidrag er det sandsynligt, at retten vil tilkende? Hvordan beregnes bidragets størrelse? Kan rettens afgørelse ændres, hvis leveomkostningerne eller familieforholdene ændrer sig? Hvis ja, hvordan? (f.eks. ved hjælp af en automatisk indeksregulering)?

Underhold skal betales som et fast beløb. Beløbets størrelse afhænger af den underholdsberettigedes krav og behov og den bidragspligtiges økonomiske formåen. De enkelte delstaters øverste retsinstans (*Oberlandesgerichte*) har med henblik på beregningen heraf udarbejdet tabeller og retningslinjer, som bidrager til fastsættelsen af et fast beløb for de elementer, der skal medtages i beregningen. Mest kendt er den såkaldte "Düsseldorfer Tabelle", som anvendes i vid udstrækning til beregning af børnebidrag.

Hvis der sker ændringer i de faktiske omstændigheder, som rettens kendelser er baseret på, kan disse kendelser ændres på begæring af den underholdsberettigede eller underholdspligtige. Et mindreårigt barns underholdsydelse kan også være indeksreguleret i henhold til civillovbogens § 1612a, stk. 1, første punktum, og står da anført som en procentsats af normalbidragets til enhver tid gældende grundbeløb. Normalbidragets grundbeløb er reguleret i civillovbogens § 1612a, stk. 1, andet og tredje punktum, og stiger gradvist på en tretrinsskala i takt med, at barnet bliver ældre. Hvis en retskendelse omhandler et indeksreguleret underholdsbidrag, er det ikke nødvendigt at ændre kendelsen, når barnet bliver omfattet af en ny aldersklasse.

9 Hvordan og til hvem udbetales underholdsbidraget?

Underholdsbidraget udbetales i princippet forud hver måned til den underholdsberettigede eller, hvis der er tale om mindreårige, til den forælder, der har den mindreårige i sin varetægt, eller til den part, der ellers er berettiget til underholdsbidrag.

10 Hvilke foranstaltninger kan der træffes for at tvinge en bidragspligtig (debitor), som ikke betaler frivilligt, til at betale?

En mulighed er at sætte sin lid til tvangsfuldbyrdelse (*Zwangsvollstreckung*) af det underholdskrav, som retten har fastsat. Tvangsfuldbyrdelsen gennemføres i overensstemmelse med de almindelige regler.

Den forpligtelse, der påhviler den bidragspligtige, skal i øvrigt også ses i lyset af, at det er strafbart ikke at opfylde sin underholdspligt.

Hvis den bidragspligtige ikke opfylder sin underholdspligt, kan vedkommende idømmes en frihedsstraf på op til tre år eller straffes med bøde. Hvis frihedsstraf er uundgåelig, kan retten gøre dommen betinget og give den dømte pålæg om at efterkomme forpligtelsen til at betale underholdsbidrag. Retten ophæver derefter strafudsættelsen, hvis den dømte groft eller vedholdende overtræder pålægget og derved giver grund til at frygte, at vedkommende vil begå yderligere strafbare handlinger, særlig ved at misligholde sin underholdspligt. Ved førstegangsløvetrædere kan den offentlige anklager derimod

foreløbig undlade at rejse tiltale, eller retten kan foreløbigt indstille sagen, hvis den tiltalte samtidig får pålæg om at opfylde sin underholdspligt ved at betale et nærmere angivet beløb.

11 Beskriv kort eventuelle begrænsninger for tvangsfuldbyrdelsen, navnlig regler om debitorbeskyttelse og om frister og forældelse?

Fogeden (*Gerichtsvollzieher*) kan tage pant i løsøre (*Pfändung*) (den civile retsplejelovs § 808, stk. 1). De situationer, hvor denne form for pantsætning er tilladt, er begrænset i den civile retsplejelovs §§ 811-812. De genstande, der er anført i lovens § 811, er undtaget. I henhold til lovens § 811, stk. 2, gælder dette ikke varer, der er købt med ejendomsforbehold (*Eigentumsvorbehalt*). I medfør af lovens § 811a og § 811b kan værdigenstande, der er omfattet af undtagelsen i § 811, erstattes af genstande med en lavere værdi, men med samme funktion.

Den bidragspligtiges bopæl kan udelukkende ransages uden dennes samtykke, hvis der foreligger en dommerkendelse (den civile retsplejelovs § 758a).

Pantsætningsforretninger gennemføres af fogedretten. § 850 ff. i den civile retsplejelov indeholder undtagelser til bestemmelserne om udlæg i indkomst.

Hvor stor en andel af den bidragspligtiges indkomst der er friholdes for udlæg, afhænger ikke blot af den bidragspligtiges indkomst, men ligeledes af, hvor mange personer der er berettiget til underholdsbidrag fra den bidragspligtige. Som hjælp ved beregningen heraf er der udarbejdet en tabel med angivelse af grænser for undtagelser, der er vedlagt lovens § 850c som bilag. Denne tabel revideres regelmæssigt, og om nødvendigt tilpasses niveauet.

Hvis der foretages fuldbyrdelse på grundlag af et underholdskrav eller et krav, der følger af en retsstridig handling (*unerlaubte Handlung*), som gennemført med forsæt, er det ifølge den civile retsplejelovs § 850d og 850f tilladt fogedretten at fastsætte et andet niveau for friholdelse for pantsætning på begæring af den bidragspligtige. Den bidragspligtige kan ligeledes begære fastsættelse af et andet niveau, hvis vedkommende har særlige personlige behov i medfør af den civile retsplejelovs § 850f, stk. 1.

En konto, der tilhører den bidragspligtige, kan ifølge den civile retsplejelovs § 850k friholdes for beslaglæggelse. Denne konto kaldes en "P-konto" (*P-Konto*). Formålet med denne konto er at sikre en rimelig levestandard for den bidragspligtige samt de personer, som vedkommende har forsørgerpligt overfor. Først og fremmest ydes der automatisk beskyttelse af indestående indtil grundfradraget, der på nuværende tidspunkt udgør 1 028,89 EUR pr. kalendermåned.

Under visse omstændigheder kan dette grundfradrag forhøjes som følge af f.eks. andre underholdsforpligtelser, der er bindende for den underholdspligtige. Grundfradraget øges med 387,22 EUR for den første person og herefter med 215,73 EUR pr. person op til den femte person. Børnebidrag og visse sociale sikringsydelser beskyttes i særdeleshed. Det eneste, den bidragspligtige skal gøre for at opnå denne form for beskyttelse, er at give banken dokumentation for disse forpligtelser. I særlige tilfælde (f.eks. hvis den bidragspligtige har særlige behov som følge af sygdom) kan fogedretten tilpasse grundfradraget individuelt (lovens § 850k, stk. 4).

12 Findes der en organisation eller en myndighed, som kan være behjælpelig med at inddrive underholdsbidraget?

Underholdskendelsen er et normalt eksigibelt pengekrav (*Vollstreckungstitel*), hvilket vil sige, at den underholdsberettigede i princippet skal følge de normale fuldbyrdelsesregler og selv gøre sit krav gældende.

"Jugendamt" kan imidlertid bidrage med inddrivelsen, hvis det i forvejen bistår barnet. Det kan bistå barnet, hvis den forælder, der anmoder herom, har forældremyndigheden alene, eller hvis forældrene har fælles forældremyndighed, men den forælder, der anmoder om myndighedsbistand, har barnet i sin varetægt.

Der skal sondres mellem dette scenarie og en situation, hvor en bidragsberettiget modtager bestemte sociale ydelser, som dækker et behov, der ellers skulle være dækket af underholdsbidraget. Hvis modtageren af disse socialsikringsydelser har et underholdskrav mod en underholdspligtig, som endnu ikke er blevet opfyldt, indtræder den kompetente myndighed i underholdskravet og kan derefter gøre underholdskravet gældende i eget navn.

I særlige tilfælde, hvor et barn opfostres af en enlig forælder, og den anden forælder ikke betaler underholdsbidrag kontant, kan der i et begrænset tidsrum udbetales bidrag efter lov om forskudsbetaling af underholdsbidrag (*Unterhaltsvorschussgesetz – UVG*). I så fald gør kontoret for forskudsbetaling af underholdsbidrag (*Unterhaltsvorschusskasse*) herefter det underholdskrav, som det er indtrådt i, gældende.

Hvis den bidragspligtige endvidere ikke betaler underholdsbidrag, og der skal ydes socialhjælp (*Sozialhilfe*) (forudsat at de øvrige betingelser herfor er opfyldt), indtræder det organ, der udbetaler socialhjælpen, i underholdskravene (på samme måde som i forbindelse med den ovenstående forskudsbetaling) og kan herefter gøre dem gældende. I forbindelse med arbejdsløshedsunderstøttelse (*Grundsicherung für Arbeitssuchende*) sker denne indtræden først, når det organ, der udbetaler understøttelsen, skriftligt giver den underholdspligtige meddelelse herom.

13 Kan private eller offentlige organisationer helt eller delvist udbetale bidraget forskudsvist på debitorens vegne?

De ydelser, der er omfattet af *Unterhaltsvorschussgesetz*, samt socialhjælp og arbejdsløshedsunderstøttelse som nævnt i spørgsmål 12 er uafhængige socialsikringsydelser af begrænset omfang og ikke underholdsbidrag i egentlig forstand. De udbetales direkte til den underholdsberettigede af de kompetente myndigheder. De er ikke afhængige af, om underholdskravet kan inddrives. De offentlige myndigheder, der er indtrådt i kravet, kan gøre disse krav gældende i eget navn.

I modsætning til ydelser efter *Unterhaltsvorschussgesetz* samt socialhjælp og arbejdsløshedsunderstøttelse giver Jugendamts bistand med hensyn til pengekrav ikke noget selvstændigt ydelseskrav over for den kompetente myndighed. Her begrænser myndighedernes hjælp sig til at bistå den underholdsberettigede med at gøre sit underholdskrav gældende og fuldbyrde kravet.

14 Hvis jeg bor i dette medlemsland, og debitor har bopæl i et andet land:

14.1 Kan jeg så få hjælp fra en myndighed eller privat organisation i det pågældende land?

Hvis en underholdsberettiget agter at fuldbyrde et underholdskrav over for en underholdspligtig, der bor i udlandet, kan vedkommende anmode om bistand hertil fra forbundskontoret for retlige anliggender (*Bundesamt für Justiz*) i Bonn. Forbundsrepublikken Tyskland har udpeget Bundesamt für Justiz til at fungere som den centrale myndighed for grænseoverskridende sager om underholdsbidrag.

14.2 Hvis ja, hvordan kan jeg så komme i kontakt med den relevante myndighed eller private organisation?

Anmodninger fra af en underholdsberettiget med bopæl i Tyskland i henhold til artikel 55 i EU's forordning om underholdspligt eller artikel 2, stk. 1, og artikel 2, stk. 2, i FN-konventionen af 1956, skal indgives til den relevante centralmyndighed via Bundesamt für Justiz i Bonn.

Centralmyndighedens kontaktoplysninger er som følger:

Bundesamt für Justiz

53094 Bonn

Tyskland

E-mail: auslandsunterhalt@bfj.bund.de

Tlf.: +49(0)228 99410 40

Fax: +49(0)228 99410 5202

<https://www.bundesjustizamt.de/>

15 Hvis jeg bor i det andet land, og debitor befinder sig i dette land:

15.1 Kan jeg så sende en ansøgning direkte til en sådan myndighed eller privat organisation?

En af de nye funktioner, som centralmyndigheden har fået tildelt i medfør af EU's forordning om underholdspligt, er, at den nu også kan behandle visse anmodninger fra underholdsberettigede.

15.2 Hvis det er tilfældet, hvordan kan den myndighed eller private organisation kontaktes, og hvilken hjælp kan jeg få?

Anmodningen skal indgives via centralmyndigheden i den underholdsberettigedes bopælsland. Herefter videresendes den til centralmyndigheden i Forbundsrepublikken Tyskland.

16 Er medlemsstaten bundet af Haagerprotokollen af 2007?

Ja.

17 Hvis landet ikke er bundet af Haagerprotokollen af 2007, hvilken lovgivning finder så anvendelse på kravet på underholdsbidrag i henhold til landets internationale privatret? Hvilke er de relevante internationale privatretlige regler?

Ikke relevant.

18 Hvilke regler gælder for adgangen til domstolsprøvelse i grænseoverskridende sager inden for EU i overensstemmelse med kapitel V i forordningen om underholdspligt?

Sagsomkostningerne ved behandling af sager om underholdsbidrag skal som hovedregel betales forud. Der ydes retshjælp i henhold til artikel 44-47 inden for det anvendelsesområde, som forordningen om underholdspligt omhandler. Der er under visse omstændigheder undtagelser fra kravet om forudbetaling, navnlig hvis der ydes retshjælp.

19 Hvilke foranstaltninger har denne medlemsstat truffet for at sikre udførelsen af de opgaver, der er omhandlet i artikel 51 i forordningen om underholdspligt?

Tyskland har givet sin centralmyndighed, Bundesamt für Justiz, de beføjelser, som er nødvendige for at sikre en effektiv iværksættelse af de foranstaltninger, der er beskrevet i artikel 51.

Sidste opdatering: 01/06/2017

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.